

Haydi Gölümse

Faaliyet ve Etki Raporu

2023–2025

İçindekiler

Özet	3
Sayısal Veri ve Kavramsal Okuma Çerçevesi	4
1. Raporun Amacı ve Kapsamı	4
2. Toplumsal Koşullar ve İhtiyaç Analizi	5
3. Programın Yaklaşımı ve Temel İlkeleri	5
4. Topluma Yönelik Katkı ve Kayıtlı Çıktılar	6
5. Faaliyet Alanları	6
6. Uygulama ve Operasyonel Süreçler	7
7. Etki ve Sonuçlar	8
8. Dolaylı Etkiler ve Yaygın Etki Alanı	8
9. Paydaşlar ve İş Birlikleri	8
10. Programın Değerlendirilmesi	8
11. Öğrenilen Dersler ve Gözlemler	9
12. Sınırlılıklar ve Karşılaşılan Zorluklar	9
13. Programın Kurumsal ve Toplumsal Katkısı	9
14. Sonuç ve Değerlendirme	9

Özet

Haydi Gülümse Sosyal Destek Programı'nın 2023–2025 dönemi, 6 Şubat 2023 depremleri sonrasında artan ihtiyaçlara yanıt verilmesini, teknik cihaz desteklerini ve başvuru süreçlerinin dijital altyapıyla desteklenmesini kapsamaktadır.

2023 yılından itibaren cerrahi uygulamalar program kapsamından çıkarılmış; teknik cihaz ihtiyaçlarına öncelik verilmiştir. Dönemde 160 adet özel üretim teknik cihaz sağlanmıştır. Hatay ve Adıyaman'da engelli bireylere yönelik yemek, giyim ve diğer temel ihtiyaç destekleri yerel paydaşlarla koordinasyon içinde yürütülmüştür.

Dönem raporunda 602 hane ziyareti, 829 kişiye bilgilendirme ve rehberlik, 360 ailenin sosyal koruma kapsamına alınması ve 44 sosyal rehabilitasyon etkinliği kayıtlıdır. Eğitim desteğinden 2023 yılında 180, 2024 yılında 180 ve 2025 yılında 70 çocuk yararlanmıştır.

Eşitlik, Sağlık, Katılım ve İzleme Modeli (ESAKİM), 2024 yılında uygulamaya alınmıştır. Model kapsamında başvurular dijital ortamda kaydedilmekte, ihtiyaçlar değerlendirilmekte ve destek kararları belirlenen kriterler doğrultusunda alınmaktadır.

Sayısal Veri ve Kavramsal Okuma Çerçevesi

Teknik cihaz, hane ziyareti, aile, etkinlik, bilgilendirme katılımcısı ve eğitim desteği göstergeleri farklı kayıt birimlerini ifade eder. Aynı kişi veya aile farklı desteklerden yararlanabileceğinden bu sayılar tekil yararlanıcı toplamı olarak birleştirilmez.

Gösterge	Açıklama
Teknik cihaz	Teslimi tamamlanan özel üretim protez, ortez veya mobilite ekipmanı
Hane ziyareti	Başvuru doğrulama, ihtiyaç tespiti veya izleme amacıyla yerinde yapılan inceleme
Bilgilendirme ve rehberlik sunulan kişi	Haklar ve destek mekanizmaları hakkında bilgi sunulan katılımcı
Sosyal koruma kapsamındaki aile	ESAKİM kriterleriyle değerlendirilerek destek kapsamına alınan aile
Sosyal rehabilitasyon etkinliği	Sosyal katılım ve psikososyal destek amacıyla düzenlenen etkinlik
Eğitim desteği alan çocuk	İlgili yılda eğitim materyali desteği sunulan çocuk

1. Raporun Amacı ve Kapsamı

Bu rapor, 2023–2025 dönemindeki faaliyetleri, uygulama süreçlerini ve kayıtlı çıktıları sunmak amacıyla hazırlanmıştır. Afet sonrası ihtiyaçlar, teknik cihaz destekleri, saha doğrulaması, sosyal koruma, eğitim, bilgilendirme ve ESAKİM'in uygulamaya alınması ele alınmaktadır.

Raporun dönem göstergeleri, saha formları, teslim tutanakları, toplantı listeleri ve kurumsal kayıtlara dayanmaktadır.

2. Toplumsal Koşullar ve İhtiyaç Analizi

6 Şubat 2023 depremleri sonrasında teknik cihaz kayıpları, mevcut ekipmanların kullanılamaz hâle gelmesi, bakım koşullarının değişmesi ve temel ihtiyaçlara erişimde yaşanan güçlükler öne çıkmıştır. Ulaşım ve lojistik sorunları, desteklerin ulaştırılmasını da etkilemiştir.

İhtiyaç değerlendirmesinde sağlık gereksinimleriyle birlikte ailelerin ekonomik koşulları, bakım sorumlulukları, fiziksel erişim güçlükleri ve hizmetler hakkında bilgi ihtiyacı ele alınmıştır. Cihaz kaybı yaşayan veya yeni ekipmana ihtiyaç duyan engelli bireylerin gereksinimlerine öncelik verilmiştir.

3. Programın Yaklaşımı ve Temel İlkeleri

Program, hak temelli destek anlayışını sürdürmüş; ihtiyaç değerlendirmesi, saha doğrulaması ve kayıtlı karar süreçlerini güçlendirmiştir. Destekler, bireyin gereksinimleri ve ailesinin yaşam koşulları dikkate alınarak planlanmıştır.

Hak Sahibi Odaklılık

Engelli bireylerin haklara ve uygun hizmetlere erişimi, afet koşullarında da destek planlamasının temelini oluşturmuştur.

İhtiyaç ve Öncelik Kriterleri

Destek kararlarında ihtiyaç analizi, saha doğrulaması ve belirlenen öncelik kriterleri kullanılmıştır.

Kayıt ve İzlenebilirlik

Başvuru ve değerlendirme bilgileri kayıt altına alınmış; 2024 yılından itibaren ESAKİM üzerinden dijital süreçler yürütülmeye başlanmıştır.

Saha Doğrulaması

Hane koşulları yerinde değerlendirilerek destek kararlarının ihtiyaçlarla ilişkilendirilmesi amaçlanmıştır.

4. Topluma Yönelik Katkı ve Kayıtlı Çıktılar

2023–2025 göstergesi	Kayıtlı sayı
Özel üretim teknik cihaz	160
Hane ziyareti — toplam	602
Hane ziyareti — İstanbul	576
Hane ziyareti — bölge illeri	26
Sosyal koruma kapsamındaki aile	360
Sosyal rehabilitasyon etkinliği	44
Bilgilendirme ve rehberlik sunulan kişi	829

Eğitime Katılım ve Süreklilik

Yıl	Eğitim desteği alan çocuk
2023	180
2024	180
2025	70

5. Faaliyet Alanları

5.1 Sağlık ve Teknik Cihaz Destekleri

Cerrahi uygulamaların 2023 yılında kapsamdan çıkarılmasının ardından protez, ortez ve mobilite ekipmanlarını içeren teknik cihaz destekleri yürütülmüştür. Toplam 160 adet özel üretim cihaz sağlanmıştır.

5.2 Gıda ve Temel İhtiyaç Destekleri

Hatay ve Adıyaman’da engelli bireylere yönelik yemek ve diğer temel ihtiyaç destekleri, yerel paydaşlarla koordinasyon içinde yürütülmüştür. Gıda desteği, ailelerin ekonomik koşulları ve bakım sorumlulukları dikkate alınarak planlanmıştır.

5.3 Giyim Desteği

Afet bölgesinde kıyafet ve battaniye gibi temel ihtiyaç destekleri sağlanmıştır. Giyim desteği, ailelerin günlük yaşam koşulları ve mevsimsel ihtiyaçları dikkate alınarak yürütülmüştür.

5.4 Eğitim Desteği

Eğitim desteği; engelli çocukların, engelli ebeveyni olan çocukların ve özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin kırtasiye, erişilebilir eğitim araçları ve öğrenme materyali ihtiyaçlarını kapsamaktadır. Materyal seçiminde yaş, öğrenme gereksinimleri ve erişilebilirlik ihtiyaçları dikkate alınmıştır.

2023 yılında 180, 2024 yılında 180 ve 2025 yılında 70 çocuğa eğitim desteği sağlanmıştır. Desteklerle eğitim süreçlerine katılımın ve öğrenme sürekliliğinin güçlendirilmesi hedeflenmiştir.

5.5 Saha Ziyaretleri ve Doğrulama

602 hane ziyareti, başvuruların ve destek ihtiyaçlarının yerinde değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Saha bulguları, karar ve izleme süreçlerinde kullanılmıştır.

5.6 ESAKİM ile Değerlendirme ve İzleme

2024 yılında uygulamaya alınan Eşitlik, Sağlık, Katılım ve İzleme Modeli (ESAKİM), başvuru kaydı, ihtiyaç değerlendirmesi, önceliklendirme ve izleme süreçlerinin dijital ortamda yürütülmesini desteklemiştir. Modelin kriterleri doğrultusunda 360 aile sosyal koruma kapsamına alınmıştır.

5.7 Sosyal Katılım, Rehabilitasyon ve Hak Bilgilendirme

44 sosyal rehabilitasyon etkinliği düzenlenmiş, 829 kişiye engelli hakları ve afet sonrasında yararlanılabilecek destek mekanizmaları hakkında bilgilendirme ve rehberlik sunulmuştur.

6. Uygulama ve Operasyonel Süreçler

Uygulamalar; başvuru, sosyal inceleme, ihtiyaç analizi, destek kararı, uygulama ve izleme aşamalarıyla yürütülmüştür. Teknik cihazlarda ölçüm, uyarılma ve teslim bilgileri; temel ihtiyaç desteklerinde koordinasyon ve teslim süreçleri kayıt altına alınmıştır.

ESAKİM'in 2024 yılında uygulamaya alınmasıyla dijital değerlendirme ve izleme süreçleri güçlendirilmiştir. 2023 yılı faaliyetleri, modelin henüz uygulamaya alınmadığı dönemin kurumsal kayıtları üzerinden değerlendirilmiştir.

7. Etki ve Sonuçlar

Teknik cihaz destekleri, bireylerin hareket ve günlük yaşam ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak sağlanmıştır. Bilgilendirme ve rehberlik, haklara ve hizmetlere erişimde ihtiyaç duyulan bilginin paylaşılmasını desteklemiştir.

Sosyal koruma, eğitim ve temel ihtiyaç destekleri ailelerin farklı gereksinimlerine yanıt vermeyi amaçlamıştır. Etkinlikler, sosyal katılım ve psikososyal destek olanakları sunmuştur.

8. Dolaylı Etkiler ve Yaygın Etki Alanı

Saha incelemesi, yerel koordinasyon ve dijital kayıt çalışmaları, farklı desteklerin birlikte planlanmasına katkı sağlamıştır. Afet bölgesinde yürütülen iş birlikleri, lojistik süreçler ve hizmetlere yönlendirme bakımından kurumsal deneyim oluşturmıştır.

ESAKİM, ihtiyaç değerlendirmelerinin ve karar kayıtlarının düzenli biçimde tutulmasını desteklemiştir. Bu deneyim, sonraki dönemlerde uygulamaların değerlendirilmesi için dayanak oluşturmaktadır.

9. Paydaşlar ve İş Birlikleri

Program; teknik ve tıbbi paydaşlar, yerel koordinasyon yapıları ve yazılım ve veri uzmanlarıyla iş birliği içinde yürütülmüştür. Görevler, protokoller, teslim belgeleri ve dijital kayıtlar üzerinden izlenmiştir.

Afet bölgelerinde yerel paydaşlarla koordinasyon sağlanmış; teknik cihaz temini ve temel ihtiyaç desteklerinin lojistik süreçleri ilgili uzman ve kurumların katkısıyla gerçekleştirilmiştir.

10. Programın Değerlendirilmesi

2023–2025 dönemi, afet sonrası ihtiyaçlara yanıt verilmesi ve dijital karar süreçlerinin geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır. Teknik cihaz desteklerine öncelik verilmesi, kayıp veya kullanılamaz hâle gelen ekipmanların yerine uygun cihazların temin edilmesini desteklemiştir.

ESAKİM'in uygulamaya alınmasıyla başvuru, değerlendirme ve izleme bilgilerinin dijital ortamda tutulması güçlendirilmiştir. Programın değerlendirilmesinde teslim kayıtları, saha bulguları ve izleme bilgileri birlikte ele alınmıştır.

11. Öğrenilen Dersler ve Gözlemler

Afet koşullarında ihtiyaçlara göre önceliklendirme, yerinde doğrulama ve yerel koordinasyon önem kazanmıştır. Bölgesel farklılıkların dikkate alınması ve desteklerin kişiye uygun planlanması, uygulama süreçlerinin temel unsurları olmuştur.

Dijital kayıtların saha bilgileriyle birlikte kullanılması, kararların belgelenmesini ve izlenmesini desteklemiştir. Merkezî planlama ile yerel ihtiyaçların birlikte değerlendirilmesi gerektiği görülmüştür.

12. Sınırlılıklar ve Karşılaşılan Zorluklar

Afet bölgelerindeki ulaşım ve lojistik kısıtlar, artan başvurular ve kaynak ve zaman sınırlılıkları uygulama süreçlerini etkilemiştir. Bu koşullar, ihtiyaçların önceliklendirilmesini ve yerel koordinasyonun sürdürülmesini gerekli kılmıştır.

13. Programın Kurumsal ve Toplumsal Katkısı

Dönemin deneyimi, afet koşullarında teknik cihaz desteği, temel ihtiyaç yardımları, eğitim ve rehberliğin birlikte ele alınmasının önemini göstermiştir. Saha doğrulaması ve dijital kayıtlar, uygulamaların izlenmesi ve kurumsal deneyimin korunmasına katkı sağlamıştır.

14. Sonuç ve Değerlendirme

2023–2025 döneminde program, cerrahi uygulamaların yerine teknik cihaz desteklerine öncelik vermiş; afet bölgesindeki temel ihtiyaç, giyim ve eğitim gereksinimlerine yönelik çalışmaları sürdürmüştür. 2024 yılında ESAKİM'in uygulamaya alınması, değerlendirme ve izleme süreçlerini dijital altyapıyla desteklemiştir.

160 cihaz, 602 hane ziyareti, 360 aile, 44 etkinlik ve 829 kişiye bilgilendirme göstergeleri, dönemin farklı faaliyetlerini belgelemektedir. Eğitim destekleri, 2023 için 180, 2024 için 180 ve 2025 için 70 çocuk olarak ayrı yıllar üzerinden sunulmuştur. Bu deneyimin, sonraki dönemlerde hak temelli desteklerin yaygınlaştırılmasına katkı sağlaması hedeflenmektedir.